

Őszirózsa Természetvédelmi vetélkedő 2023

I. forduló

1. Egy nyári pecázás során az alábbi halfajokkal találkozhatasz. Melyiket ismered fel? Írd a kép mellé a faj nevét!

.....

.....

.....

.....

.....

Egyik faj viszont nagyon ritkán kerülhet csak szemünk elé. Melyik az, s miért? Írd le néhány mondatban.

.....
.....
.....
.....
.....

2. a.) Egy virtuális, kora tavaszi szikes pusztai túrán veszünk részt. Olvasd át és húzd alá a szerinted nem megfelelő állításokat.

A pusztára kiérve egy szikes mocsár szélén fekete-fehér, tollbóbitás madarak jajveszékelését lehet hallani. Ezek a korán ideérkező, itt fészkelő madarak a búbicek. Közeliükben piros lábú cankó, nagy goda, erdei pityer, nagy lilik fészkel. Tovább haladva fehér virágmezőre találunk, ez a tömegesen itt élő kolokán. Az út szélén pacsirtafűvel, útszéli zsázsával és baracklevelű harangvirággal találkozhatunk. Jellemző bokra a veresgyűrű som és a vadrózsa. Ha óvatosan szemlélődve haladunk tovább, megleshetjük a havasi cincérek ilyenkor jellemző rajzását. Tavasszal gyakori gyalogcincér fajok is élénk kerülhetnek még. Az erdei pacsirta hangja nélkül elképzelhetetlen a tavaszi pusztá. A ragadozó madarak közül szem elé kerülhet a gatyás ölyv, a pusztai ölyv, az egerészölyv és a vörös vércse. Egy kis erdő mellett vezet tovább az utunk, ahová, ha beljebb megyünk, azonnal jellegzetes hangra leszünk figyelmesek. Ez, a nappal rovarokra vadászó ugartyúk hangja. Az ágak között

3. Írd a számozott fűszernövényeket ahhoz az ételhez/italhoz, melynek szerinted a fő aromaanyaga, ízesítője!

borok, likőrök, keserű italok .....

füstölt, főtt húsok .....

legtöbbet használt fűszerkeverék fő alkotója .....

csorbaleves .....

báránysült .....

házi, tejfölös lángos .....

pizza .....

burgonyafőzelék .....

véres hurka .....

raguleves .....

1. kapor, 2. torma, 3. rozmaring, 4. bazsalikom, 5. tárkony, 6. csombor vagy borsfű, 7. zeller, 8. babérlevél, 9. fehér üröm, 10. majoranna

4. Nézz utána! Az alul olvasható szavakat értelemszerűen illeszd be a szerinted megfelelő helyre!

- Légekoptikai jelenség, melynek során egyes tárgyak képe a levegőbe emelkedik, esetleg megkétszereződik vagy „fejre áll.” Ez a .....
- Földünk melyik rendszer része? .....
- A Plejádok csillagkép hazai neve: .....
- Mi az Orion régi elnevezése? .....
- Az Aquila csillagkép neve .....-t jelent.
- A vörös bolygó a .....

- **A Jupiter Galilei holdjai.....**
- **Jól látható, jégből és törmelékből álló, legnagyobb gyűrűrendszerrel rendelkező égitest a .....**
- **A Göncöl-szekér..... csillagból áll, mely a.....csillagkép része. A .....egy szabad szemmel alig látható csillaga.**
- **Ma Sarkcsillagnak is nevezzük, régen.....-ként volt ismert.**
- **A .....régi nevei pl. Hadak Útja, Rapsonné Útja.**
- **Olyan optikai jelenség, melyet eső- vagy páracseppek okoznak, rajtuk a fény prizmaszerűen megtörik. Ez a.....jelensége.**
- **Összesen hány holdja van a Jupiternek? .....**

Sas, Io, 79, Mars, Kaszáscsillag, Szaturnusz, délibáb, Európa, Naprendszer, Kisbéres, Nagy Medve, 7, szivárvány, Utazók Csillaga, Fiastyúk, Ganymedes, Tejútrendszer, Callisto

5. Válaszd ki és keretezd be, amit fontosnak tartanál elvinni egy természetismereti táborba és húzd alá azt, amire ott nincs szerinted szükség!

fényképezőgép, telefon, kézi kamera, arany nyaklánc, egyéb ékszerek, határozó könyvek, kulacs, mini magnó, fülhallgató, iránytű, zsebrádió, nagytű, televízió, öngyújtó, társasjáték, focilabda, kalap, távirányítós autó, jegyzetfüzet tollal

6. Fejtsd meg, hogy milyen állatokkal találkozhatunk egy talajvizsgálat során! Van, ahol mikroszkóp is szükséges a beazonosításhoz.

ÖZDL GSYEETJÚ

ZZSÁLBÚÁ

DNVOKA

KKÉ EMETZLENSGCAI

LIDÖF ATISZLIG

ÉKK GAAL

ÓLSÜTCKÓ

LANOF EGÉRF

IDEER HARÖVSNYGÖA

NICPE ZSÁKA

7. Keresz utána és találd ki, hogy mely állatok mutatják be magukat a leírtak alapján! Írd a szövegrész után a nevüket!

- Nagy hangoskodásba kezdek, mielőtt az időjárás jelentősen megváltozik.

.....

- Azt mondják, ha „ordítok”, eső lesz.

.....

- A néphit szerint ahányszor megszólalok egymás után, az engem hallgató annyi évet él még.

.....

- Tűzzel-vassal irtanak, amikor éjszaka hangosan hallatom a hangomat a kivilágított ablakok, lámpák közelében. Pedig csak a tápláléknak örülök, amit itt találok.

.....

- Azt tartják, hogy rossz idő jön, ha alacsonyan repülünk.

.....

- Ha Zsuzsanna napján megszólalok, közel a tavasz.

.....

- Amikor Bálint napján népes családommal hangosan csiripelésbe kezdünk, jó idő jön, vége a rossz időnek.

.....

- Február elején, ha meglátom az árnyékomat, bizony hosszú tél következik még.

.....

- Van, ahol szívesen látnak lakóként a háztetőn, de van, ahol tartanak megjelenésemtől.

.....

- Hiába van négy lábam, megesik, hogy én is megbotlom.

.....

8. Készíts az idei Év lepkéjéről, vagy az Év madaráról színes plakátot! Jellemezd néhány mondatban a kiválasztott fajt!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. SOK SIKERT KÍVÁNUNK A FELADATLAP MEGOLDÁSÁHOZ!

A legtöbb pontot elérő nyolc csapattal találkozunk a középdöntőben, a Bihari Madárvártán. Aki ide eljut, az válasszon egy hazai, színes lepkefajt, vagy egy természet/vadon élő gyógynövényt, amit 3 percen bemutat majd! Bármilyen technikát, módszert felhasználhatsz a faj bemutatásához!